

بررسی جامعه‌شناختی عوامل موثر بر میزان مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات دوره دهم مجلس شورای اسلامی (مورد مطالعه دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان)

محسن بهنام پور^۱

دکترکمال جوانمرد^۲

چکیده

مشارکت سیاسی به عنوان یکی از شاخصهای عمده توسعه تلقی می‌شود که در این رهگذر دانشجویان به عنوان بخشی از سرمایه‌های انسانی با مشارکت خود می‌توانند نقش تعیین‌کننده‌ای در اداره امور کشور داشته باشند. هدف از این تحقیق بررسی جامعه‌شناختی عوامل موثر بر میزان مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات دوره دهم مجلس شورای اسلامی می‌باشد. روش پژوهش پیمایشی و ابزار تحقیق پرسشنامه و جامعه آماری دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان ۱۷۹۵۴ نفر دانشجویی می‌باشد که حجم نمونه ۳۸۳ نفر بوده و به روش نمونه‌گیری طبق انجام شده است. عوامل متعددی در افزایش مشارکت سیاسی نقش دارد که لیست، میلیبات و گوئل به آنها اشاره داشته‌اند. متغیرهایی که تاثیر آن‌ها بر مشارکت سیاسی دانشجویان مورد سنجش قرار گرفته عبارتند از: تمایل فرد به مشارکت، تمایل والدین و دوستان فرد به مشارکت، محل سکونت، اعتقادات دینی و وضعیت اقتصادی می‌باشد که از بین متغیرها وضعیت اقتصادی و تحصیلات، نگرش و اعتقادات دینی بیشترین تاثیر را داشته است.

واژگان کلیدی: مشارکت، مشارکت سیاسی دانشجویان، سیاست، انتخابات، سرمایه اجتماعی

مقدمه

مشارکت سیاسی ملت ایران در انتخابات دوره‌های مختلف کم‌نظیر بوده، در حالی که در کشورهای مدعی دموکراسی همچون آمریکا خبری از مشارکت مردمی در سطوح بالا نیست. انتخابات در نظام سیاسی ایران اسلامی بر پایه اصول مربوط به حاکمیت دین و حضور مردم در صحنه و مشارکت آن‌ها در عرصه قدرت و تصمیم‌گیری در این حوزه است و یک وظیفه و ارزش به شمار می‌رود. مشارکت سیاسی ملت ایران در انتخابات دوره‌های مختلف مطلوب بوده، حضور مردم در پای صندوقهای رای باعث نقش برآب شدن کلیه برنامه‌ها و محاسبات دشمناندر مورد نظام اسلامی می‌شود. مشارکت سیاسی به نوعی سهم نمودن مردم در تعیین سرنوشت سیاسی کشور است.

mohsen.Behnampour@yahoo.com

javan mard kamal@yahoo.com

۱. فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان.

۲. استادیار جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان

بیان مساله

قرآن مجید به پیامبر اسلام فرمان می دهد که باید در اداره امور مردم و دولت با آنان مشورت کند و بدون مشورت آنان به تنهایی تصمیم نگیرد. آیه ۳۸ سوره شوری و امرهم شوری بینهم در ترجمه آیه آمده است و کسانی که دعوت پروردگارشان را اجابت کرده و نماز برپا می دارند و امورشان با مشورت در میان آنها انجام می گیرد و آنچه به آنها روزی داده ایم انفاق می کنند. سوره آل عمران آیه ۱۵۹ در ترجمه این آیه آمده در کارها با مومنان مشورت کن.

مردم مسلمان ما امر انتخابات را نیز یک امر واجب دینی و فریضه الهی می دانند و خود را در انجام آن موظف می دانند این مطلب بر اساس فتوی و تاکیدات مراجع تقلید است که شرکت در انتخابات موجب تقویت نظام اسلامی و حفظ اسلام می شود. همچنین

مشارکت مردم در عرصه تصمیم گیری سیاسی و اجتماعی از ویژگیهای یک نظام سیاسی و دینی مطلوب است و نشان دهنده اعتماد مردم به دولت و نمایندگان است اهمیت نقش دانشجویان در سرنوشت سیاسی کشور نشانگر این حضور چه اهمیتی دارد. برخی منابع اجتماعی از جمله تحصیلات شغل و درآمد بر مشارکت سیاسی افراد تاثیر می گذارد (سید امامی، ۱۳۸۶: ۱۶۵).

همچنین کارکرد اجتماعی، فرهنگی، آموزشی و دینی نیز انتخابات به همراه دارد کارکرد اجتماعی آن باعث پیوند دولت با مردم و بالا رفتن همبستگی اجتماعی می شود شرکت در انتخابات را می توان به مدرسه دموکراسی تشبیه کرد

در کل کشور ۵۵ میلیون نفر واجد شرایط رای دادن هستند این سی و یکمین دوره انتخابات در کل کشور است کل میزان مشارکت در کل کشور ۶۲ درصد بود ۳ میلیون نفر رای اولی هستند در استان کرمان ۲ میلیون و ۸۳ هزار نفر در استان واجد شرایط رای دادن در انتخابات دوره دهم مجلس شورای اسلامی هستند در شهر ۸۰۰ هزار نفری کرمان ۳۳ نفر کاندید شده اند. ۶۳ هزار نفر رای اولی بودند کل آرای شهر ۳۲۸ هزار برگه رای که ۳۰۶ هزار رای صحیح بود (Sima news.ir).

اهداف تحقیق

کمک به ارتقاء سطح فرهنگ سیاسی افراد جامعه و افزایش جامعه پذیری سیاسی دانشجویان و آگاهی بخشی سیاسی به لایه های مختلف جامعه می تواند از جمله اهداف این تحقیق باشد. هدف اصلی این تحقیق شناخت و توصیف مشارکت دانشجویان در انتخابات مورد مطالعه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی با هدف چراها کنترل و ارائه راهکارها در سال ۱۳۹۴ می باشد.

- ۱- شناخت موانع در راه شکل‌گیری مشارکت سیاسی در بین دانشجویان
- ۲- شناخت عوامل و تاثیرات احساس یاس و بی‌انگیزگی سیاسی و عدم رغبت بر مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی
- ۳- بررسی تاثیر کمبود اطلاعات سیاسی بر مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات
- ۴- شناخت عوامل اجتماعی بر گرایش دانشجویان به مشارکت در انتخابات مجلس شورای اسلامی
- ۵- شناخت عوامل اقتصادی بر گرایش دانشجویان به مشارکت در انتخابات مجلس شورای اسلامی
- ۶- شناخت عوامل فرهنگی بر گرایش دانشجویان به مشارکت در انتخابات مجلس شورای اسلامی

تعاریف مفاهیم

سیاست^۱: در تعریف سیاست اتفاق نظر وجود دارد به طور کلی^۳ دسته تعاریف سیاسی وجود دارد دسته اول: تعاریفی که سیاست را در دولت و حکومت محدود می‌کند
دسته دوم: سیاست را وسعت می‌بخشد و آنرا در بر گیرنده تمامی روابط قدرت و تضاد می‌داند، خواه در رابطه قدرت بین ۲ نفر و ۲ جناح یا رقیب سیاسی
دسته سوم: سیاست را قدرت سیاسی محدود می‌کند (جعفری ۱۳۷۶: ۲)
انتخابات^۲: جغرافیایی مشخص وزمانی محدود و معین انتخابات سلسله اقدامات و عملیات منسجم و پیوسته ای است که در یک محدوده فرد یا افراد و یا موضوع و مراسم خاصی از سوی اکثریت مردم صورت گیرد و منجر به برگزیده شدن اجرا و انجام این سلسله اقدامات و عملیات که منتج به این نتیجه گردد، اصطلاحاً برگزاری انتخابات نامیده می‌شود (moi.ir)

1-politics
2-election

مشارکت سیاسی^۱ :

"مشارکت سیاسی موفق یا ناموفق، سازمان یافته یا بی سازمان، مستمر یا دوره ای شامل بکارگیری روشهای مشروع یا نامشروع برای تاثیر بر انتخاب سیاست های عمومی اداره عمومی و انتخاب رهبران سیاسی در هر سطحی از حکومت ملی یا محلی است(راش مایکل، ۱۳۸۸: ۳)

سرمایه اجتماعی^۲: سرمایه اجتماعی را از آن دسته از عناصر و ویژگیهای نظام اجتماعی (مانند اعتماد اجتماعی - هنجارهای معامله متقابل و شبکه های اجتماعی می باشد) که همکاری و هماهنگی را در بین افراد یک جامعه برای دستیابی به سود متقابل تسهیل می کند یا سرمایه اجتماعی در یک معنای عام نوعی سرمایه گذاری در روابط اجتماعی با بازده مورد انتظار (ازکیا، غفاری، ۱۳۸۴: ۳۸۴)

ادبیات تحقیق

در ادبیات تحقیق سعی بر آن است تا با توجه به موضوع مورد بررسی پایان نامه ها و کتابها را معرفی نموده تا با بهره گیری از این منابع که شامل تحقیقات داخلی و خارجی می شود گام مهمی در جهت انجام تحقیق برداشته شود. استفاده از این تحقیقات راهگشای سایر امور تحقیقاتی در پروژه است.

- دارابی، علی (۱۳۸۸) جامعه شناسی انتخابات و رفتار انتخاباتی در جمهوری اسلامی ایران مجله سیاست خارجی

- محمدی، فرنجات و همکاران (۱۳۹۲) عوامل اجتماعی موثر بر رفتار انتخاباتی (باتاکید بر انتخابات ریاست جمهوری نهم و دهم) مورد مطالعه شهر کرمانشاه مجله دانش سیاسی و بین المللی

- رامشک، عطالله بهار (۱۳۸۲) بررسی جامعه شناختی رفتار انتخاباتی در کهگیلویه و بویر احمد مرکز مطالعات ملی

- غفاری زاهد / و همکاران (۱۳۹۰) عوامل موثر بر مشارکت سیاسی دانشجویان علوم سیاسی و فنی دانشگاه تهران

- باور یوسف (۱۳۷۴) بررسی تاثیر اقتصادی اجتماعی دانشجویان دانشگاه شیراز بر نگرش آنان نسبت به مشارکت سیاسی

- گلابی فاطمه و حاجی لو فتانه (۱۳۹۱) بررسی جامعه شناختی برخی عوامل موثر بر میزان مشارکت سیاسی زنان (مطالعه موردی استان آذربایجان شرقی) دانشگاه تهران

- موسوی طاهر (۱۳۷۷) عوامل موثر بر مشارکت سیاسی دانشگاه علامه طباطبایی در بخش پژوهشهای خارجی می توان به نتایج تحقیقات لیست در خصوص فعالیتهای سیاسی در کشورهای آلمان، سوئد، نروژ و فنلاند اشاره کرد نتایج تحقیق وی نشان می دهد که تفاوتهای شهری

1 Political participation
2 Social capital

وروستایی در برخی مشارکت های سیاسی مانند انتخابات وجود دارد ولی شامل برخی دیگر نمی شود
(لیپست ۱۳۷۹: ۴۱۸).

"دی ال شت"^۱ ضمن تاکید بر متغیر های درآمد شغل ، تحصیلات و مجموع شاخص های پایگاه اقتصادی و اجتماعی با شهرنشینی عضویت سازمانی موثر در میزان مشارکت سیاسی افراد گویای آن است که سواد یکی از متغیرهای بسیار قدرتمند و موثر بر میزان مشارکت است (بارکان، ۱۹۹۹: ۶۶)

تحقیقات "لایگلی"^۲ نشان می دهد که داشتن دوستان فعال در امور سیاسی موجب افزایش احتمال مشارکت خود افراد می شود. (مک کلارک ۲۰۰۱)

تحقیقات "راش"^۳ نشان می دهد هر چه میزان تحصیلات افراد بالاتر می رود میزان مشارکت سیاسی آنها افزایش می یابد (راش، مایکل (۱۳۸۸) جامعه و سیاست مقدمه ای بر جامعه شناسی، ترجمه صبوری انتشارات سمت: ۱۳۳)

1 Dlsheth
2 Lay gly
3 Rush

چارچوب نظری تحقیق

به نظر " لپست"^۱ کشورهای که به همراه رشد اقتصادی از طبقه متوسط بالاتری برخوردار باشند دموکراتیک تر از کشورهای هستند بر عوامل و متغیرهایی تاکید می ورزند که به اعتقادشان بر مشارکت سیاسی تاثیر مهمی دارد ولی شدت والگوی این تاثیر گذاری ثابت نبوده است مهمترین این عوامل عبارتند از: باورهای مذهبی جنسیت - سن - نژاد روستایی یا شهری بودن افراد - طبقه اجتماعی و پیوندهای منطقه ای از نظر آنان در کشورهای فوق بجز آمریکا عواملی مانند سن و جنسیت از جمله متغیرهای مهم موثر بر مشارکت سیاسی می باشند. (لپست و دوز: ۱۳۷۳: ۳۹۶)

" میلبراث"^۲ و " گوئل"^۳ در تبیین مشارکت سیاسی از هفت عامل عمده نام می برند این عوامل عبارتند از: محرک (انگیزه سیاسی موقعیت اجتماعی - ویژگی های شخصی - محیط سیاسی - مهارت - منابع و تعهد داشتن اطلاعات سیاسی مربوط احتمال مشارکت بیشتر است شخصیت های اجتماعی تر - مسلط تر و برون گراتر - بیشتر احتمال دارد که از نظر سیاسی فعال باشند) (راش: ۱۳۷۷: ۱۳۸)

به نظر " بوردیو"^۴ افراد چگونه با سرمایه گذاری بر روابط گروهی وضعیت اقتصادی خود را در یک فضای اجتماعی سلسله مراتبی (جامعه سرمایه داری) بهبود می بخشد. همچنین به نظر " کلمن"^۵ سرمایه اجتماعی با کارکردهایش تعریف می شود. سرمایه اجتماعی شی واحدی نیست بلکه انواع چیزهای گوناگونی است که دو ویژگی مشترک دارند.

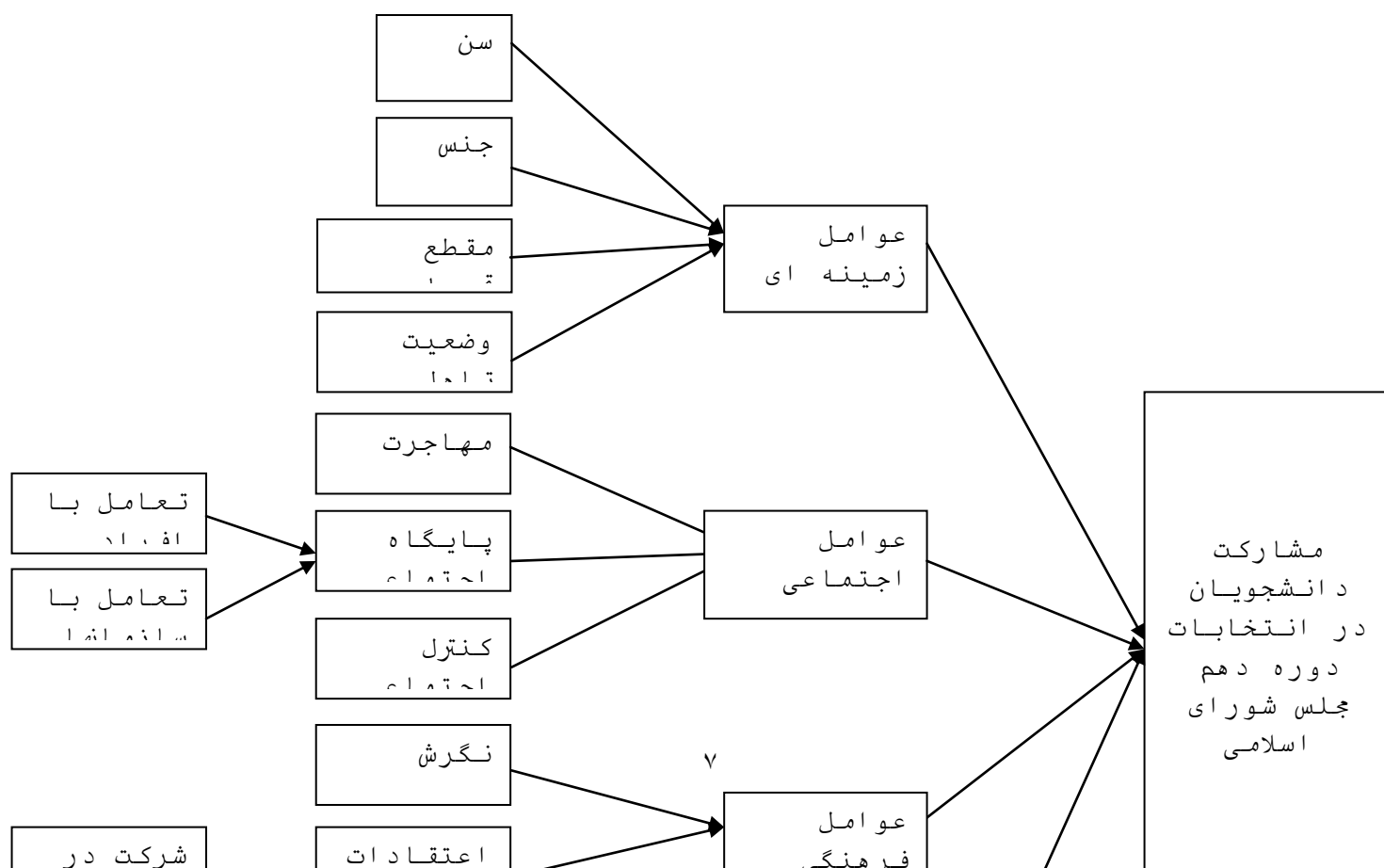
الف) همه آن ها شامل جنبه ای از یک ساخت اجتماعی هستند (عناصر و پیوندهایی که حیات اجتماعی را تداوم می بخشند)

ب) واکنش های معین افرادی را که در درون ساختار هستند اعم از اشخاص حقیقی یا عاملان حقوقی، تسهیل می کند و دستیابی به هدفهای معین را که در نبود آن دست یافتنی خواهند بود امکان پذیر می سازند) از کیا، ۱۳۸۴: ۳۸۲) کلمن تحت تاثیر کاربرد نظریه انتخاب عقلانی در تبیین رفتار، بر منافع فردی سرمایه اجتماعی تاکید می کند. به نظر وی سرمایه اجتماعی به لحاظ هنجاری و اخلاقی خنثی است یعنی نه مطلوب است و نه نا مطلوب و صرفا با فراهم کردن منابع لازم وقوع کنش ها را امکان پذیر می سازد (همان: ۳۸۹) علاوه بر اینها، " پاتنام"^۶ سرمایه اجتماعی را آن دسته از عناصر و ویژگی های نظام اجتماعی (مانند اعتماد اجتماعی - هنجارهای معامله متقابل و شبکه های اجتماعی) می داند که هماهنگی و همکاری را در بین افراد یک جامعه برای دستیابی به سود متقابل تسهیل می کند (همان: ۳۹۲).

1 Lipset
2 Mylbras
3 Goyle
4 Bourdieu
5 Coleman
6 Putnam

ماتریس نظریه ها

متغیرهای اصلی	نام نظریه	نام نظریه پرداز	حوزه	ردیف
باورهای مذهبی جنسیت، نژاد، طبقه اجتماعی	مشارکت سیاسی	لیپست	جامعه شناسی	۱
موقعیت اجتماعی، وضعیت اجتماعی	مشارکت سیاسی	دوز	جامعه شناسی	۲
محرک، موقعیت اجتماعی، ویژگیهای شخصی، محیط سیاسی، مهارت	مشارکت سیاسی	میلبراث	جامعه شناسی	۳
منابع و تعهد، تعلق خاطر سیاسی، روابط	مشارکت سیاسی	گوئتل	جامعه شناسی	۴
هنجار، اعتماد، انسجام	سرمایه اجتماعی	بورديو	جامعه شناسی	۵
ساخت اجتماعی، منافع فردی و جمعی	سرمایه اجتماعی	کلمن	جامعه شناسی	۶
اعتماد اجتماعی، هنجار، شبکه های اجتماعی	سرمایه اجتماعی	پاتنام	جامعه شناسی	۷

فرضیه ها

- به نظر می رسد بین عوامل زمینه ای با مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد
- به نظر می رسد بین سطح تحصیلات با مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد
- به نظر می رسد بین عوامل اجتماعی با مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد
- به نظر می رسد بین تعامل با سازمانها با مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد
- به نظر می رسد بین عوامل اقتصادی با مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد
- به نظر می رسد بین فقربا مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد
- به نظر می رسد بین سطح درآمد با مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد
- به نظر می رسد بین عوامل فرهنگی با مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد
- به نظر می رسد بین نگرش با مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد
- به نظر می رسد بین اعتقادات دینی با مشارکت سیاسی دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد.

روش شناختی تحقیق

این پژوهش از نظر زمانی یک بررسی مقطعی است و شیوه اجرا پیمایشی و مکان پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان می باشد. روش نمونه گیری مطابق و حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران به دست آمده و حجم نمونه ۳۸۳ نفر می باشد. با توجه به ماهیت موضوع ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه است، به طوری که ابتدا پرسشنامه توسط چند متخصص علوم اجتماعی مورد ارزیابی قرار گرفت. از تکنیک پرسشنامه در این تحقیق استفاده شده است در صحبت با کارشناس ایشان در صحبت‌هایشان به وضعیت

مطلوب مالی و تحصیلات رای دهندگان در ایجاد انگیزه در انتخابات اشاره می کند. علاوه بر پرسشنامه از تکنیک مصاحبه استفاده شده است. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم افزار S.P.S.S بهره گرفته شده است.

به دو بخش تقسیم می شود آمار توصیفی جداول و نمودارهای میله ای و هیستوگرام میباشد بخش بعد آمار استنباطی است که ضریب همبستگی و ضریب پیرسون و رگرسیون را شامل می شود جامعه آماری دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان ۱۷۹۵۴ نفر و حجم نمونه ۳۸۳ نفر و روش نمونه گیری مطبق است.

توصیف نتایج مربوط به متغیر عوامل اجتماعی:

این متغیر از ۱۲ سؤال پنج گزینه‌ای در طیف لیکرت از (خیلی زیاد تا خیلی کم) تشکیل شده است که حداقل بدست آمده برابر با ۱/۸۳، حداکثر برابر با ۵/۰۰، میانگین برابر با ۳/۵۶، انحراف معیار برابر با ۰/۵۶، واریانس برابر با ۰/۳۲، چولگی برابر با ۰-/۲۲، کشیدگی برابر با ۰/۱۴-، برای ۳۸۳ پاسخگو به سئوالات می باشد

جدول ۱- میزان تأثیر عوامل اجتماعی بر مشارکت دانشجویان

مقدار معناداری نرمال	t	ضریب استاندارد بتا	خطای استاندارد	ضریب بتای استاندارد نشده	متغیر
۰/۰۰۰	۸/۱۵۷	۰/۳۸۵	۰/۰۴۹	۰/۴۰۰	عوامل اجتماعی - مشارکت دانشجویان
۰/۰۰۰	۷/۲۱۶	۰/۳۴۷	۰/۰۴۷	۰/۳۴۰	پایگاه اجتماعی - مشارکت دانشجویان
۰/۰۰۰	۶/۱۱۷	۰/۲۹۹	۰/۰۳۵	۰/۲۱۴	تعامل با افراد - مشارکت دانشجویان

توصیف نتایج مربوط به متغیر پایگاه اجتماعی:

این متغیر از ۴ سؤال پنج گزینه‌ای در طیف لیکرت از (خیلی زیاد تا خیلی کم) تشکیل شده است که حداقل بدست آمده برابر با ۱/۷۵، حداکثر برابر با ۵/۰۰، میانگین برابر با ۳/۶۳، انحراف معیار برابر با ۰/۶۰، واریانس برابر با ۰/۳۶، چولگی برابر با ۰/۲۳-، کشیدگی برابر با ۰/۰۹-، برای ۳۸۳ پاسخگو به سؤالات می‌باشد.

توصیف نتایج مربوط به متغیر عوامل اقتصادی:

این متغیر از ۹ سؤال پنج گزینه‌ای در طیف لیکرت از (خیلی زیاد تا خیلی کم) تشکیل شده است که حداقل بدست آمده برابر با ۱/۵۵، حداکثر برابر با ۵/۰۰، میانگین برابر با ۳/۶۲، انحراف معیار برابر با ۰/۶۴، واریانس برابر با ۰/۴۲، چولگی برابر با ۰/۲۱-، کشیدگی برابر با ۰/۳۰-، برای ۳۸۳ پاسخگو به سؤالات می‌باشد.

جدول ۲- میزان تأثیر عوامل اقتصادی بر مشارکت دانشجویان

مقدار معناداری نرمال	t	ضریب استاندارد بتا	خطای استاندارد	ضریب بتای استاندارد نشده	متغیر
۰/۰۰۰	۱۱/۴۹۹	۰/۵۰۴	۰/۰۴۰	۰/۴۶۰	عوامل اقتصادی - مشارکت دانشجویان
۰/۰۰۰	۷/۲۸۴	۰/۳۵۰	۰/۰۳۵	۰/۲۵۲	فقر - مشارکت دانشجویان

۰/۰۰۰	۱۰/۲۶۲	۰/۴۶۵	۰/۰۳۵	۰/۳۵۶	دارایی و ثروت - مشارکت دانشجویان
۰/۰۰۰	۶/۲۰۱	۰/۳۰۳	۰/۰۳۰	۰/۱۸۳	مسکن مناسب - مشارکت دانشجویان
۰/۰۰۰	۷/۶۷۷	۰/۳۶۶	۰/۰۳۲	۰/۲۴۵	ارث خانوادگی - مشارکت دانشجویان

توصیف نتایج مربوط به متغیر نگرش:

این متغیر از ۳ سؤال پنج گزینه‌ای در طیف لیکرت از (خیلی زیاد تا خیلی کم) تشکیل شده است که حداقل بدست آمده برابر با ۱/۰۰، حداکثر برابر با ۵/۰۰، میانگین برابر با ۳/۴۸، انحراف معیار برابر با ۰/۸۳، واریانس برابر با ۶۹۰، چولگی برابر با ۰-/۴۴، کشیدگی برابر با ۰/۲۱-، برای ۳۸۳ پاسخگو به سؤالات می‌باشد.

جدول ۳- میزان تأثیر عوامل فرهنگی بر مشارکت دانشجویان

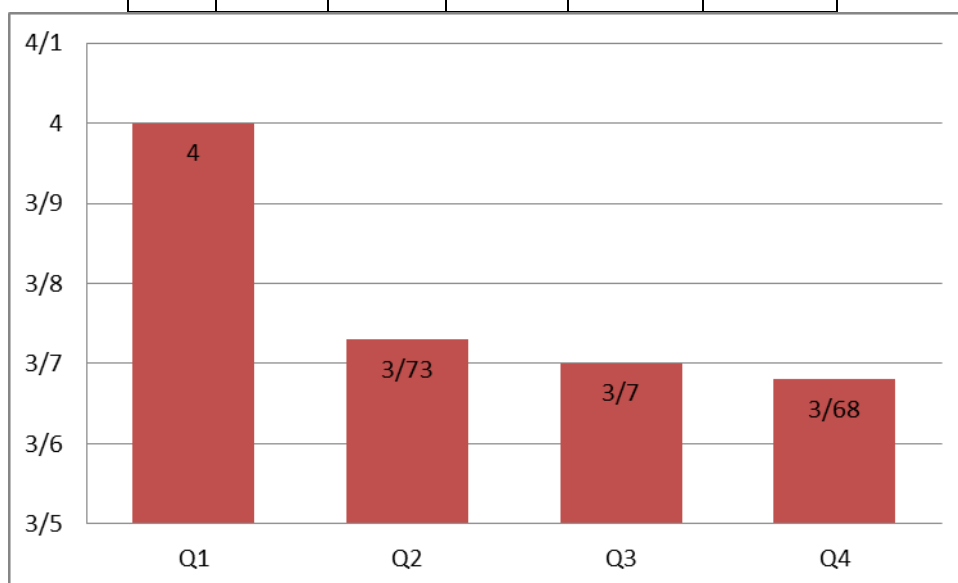
متغیر	ضریب بتای استاندارد نشده	خطای استاندارد	ضریب استاندارد بتا	t	مقدار معناداری نرمال
عوامل فرهنگی - مشارکت دانشجویان	۰/۵۰۱	۰/۰۳۶	۰/۵۷۵	۱۳/۹۱۴	۰/۰۰۰
نگرش - مشارکت دانشجویان	۰/۳۸۷	۰/۰۳۱	۰/۵۴۴	۱۲/۶۴۳	۰/۰۰۰
اعتقادات دینی - مشارکت دانشجویان	۰/۳۰۲	۰/۰۳۵	۰/۴۰۶	۸/۶۶۸	۰/۰۰۰

توصیف نتایج مربوط به متغیر تعامل با سازمان‌ها:

این متغیر از ۳ سؤال پنج گزینه‌ای در طیف لیکرت از (خیلی زیاد تا خیلی کم) تشکیل شده است که حداقل بدست آمده برابر با ۱/۳۳، حداکثر برابر با ۵/۰۰، میانگین برابر با ۳/۵۳، انحراف معیار برابر با ۰/۷۲، واریانس برابر با ۰/۵۲، چولگی برابر با ۰-/۳۴، کشیدگی برابر با ۰/۳۰، برای ۳۸۳ پاسخگو به سؤالات می‌باشد.

جدول ۴- آمار توصیفی گویه های پایگاه اجتماعی

متغیر	میانگین	انحراف معیار	واریانس	چولگی	کشیدگی
Q1	۴/۰۰	۰/۷۹۸	۰/۶۳۶	-۰/۸۹۸	۱/۳۲۱
Q2	۳/۷۳	۰/۹۵۷	۰/۹۱۷	-۰/۵۹۷	-۰/۳۲۶
Q3	۳/۷۰	۰/۹۵۸	۰/۹۱۷	-۰/۷۸۷	۰/۳۳۹
Q4	۳/۶۸	۰/۹۱۷	۰/۸۴۱	-۰/۲۶۹	-۰/۷۲۰

شکل ۴- نمودار گویه های پایگاه اجتماعی

توصیف نتایج مربوط به متغیر عوامل فرهنگی:

این متغیر از ۱۷ سؤال پنج گزینه‌ای در طیف لیکرت از (خیلی زیاد تا خیلی کم) تشکیل شده است که حداقل بدست آمده برابر با ۱.۵۷۱۴، حداکثر برابر با ۵، میانگین برابر با ۳.۶۴۰۰۶، انحراف معیار برابر با ۰/۶۷، واریانس برابر با ۰/۴۶، چولگی برابر با -۰/۲۶، کشیدگی برابر با -۰/۲۴، برای ۳۸۳ پاسخگو به سئوالات می‌باشد.

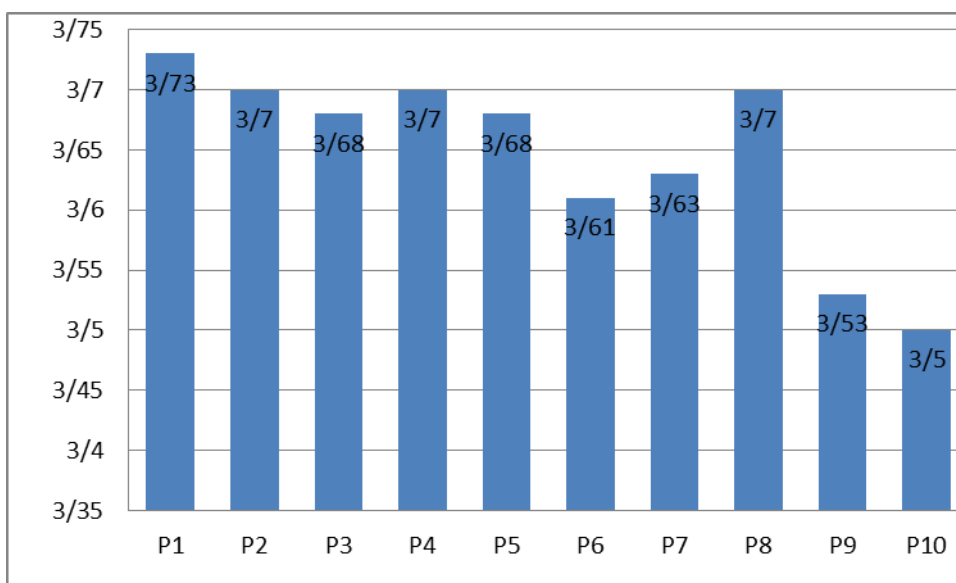
جدول ۵- آمار توصیفی گویه های مشارکت دانشجویان

متغیر	میانگین	انحراف معیار	واریانس	چولگی	کشیدگی
-------	---------	--------------	---------	-------	--------

P1	۳/۷۳	۰/۹۵۷	۰/۹۱۷	-۰/۵۹۷	-۰/۳۲۶
P2	۳/۷۰	۰/۹۵۸	۰/۹۱۷	-۰/۷۸۷	۰/۳۳۹
P3	۳/۶۸	۰/۹۱۷	۰/۸۴۱	-۰/۲۶۹	-۰/۷۲۰
P4	۳/۷۰	۰/۹۵۸	۰/۹۱۷	-۰/۷۸۷	۰/۳۳۹
P5	۳/۶۸	۰/۹۱۷	۰/۸۴۱	-۰/۲۶۹	-۰/۷۲۰
P6	۳/۶۱	۱/۰۹۴	۱/۱۹۶	-۰/۶۰۰	-۰/۴۶۷
P7	۳/۶۳	۰/۹۲۳	۰/۸۵۱	-۰/۳۵۱	-۰/۵۱۵
P8	۳/۷۰	۱/۰۱۳	۱/۰۲۵	-۰/۳۲۶	-۰/۸۵۴
P9	۳/۵۳	۱/۰۱۵	۱/۰۳۰	-۰/۳۰۸	-۰/۷۶۰
P10	۳/۵۰	۱/۱۲۱	۱/۲۵۶	-۰/۵۳۷	-۰/۵۰۷

توصیف نتایج مربوط به متغیر مشارکت دانشجویان:

این متغیر از ۱۰ سؤال پنج گزینه‌ای در طیف لیکرت از (خیلی زیاد تا خیلی کم) تشکیل شده است که حداقل بدست آمده برابر با ۱.۶۱، حداکثر برابر با ۵، میانگین برابر با ۳.۶۰۸۸۷۷، انحراف معیار برابر با ۰/۵۹، واریانس برابر با ۰/۳۵، چولگی برابر با ۰-۰/۲۹، کشیدگی برابر با ۰/۲۱، برای ۳۸۳ پاسخگو به سؤالات می‌باشد.

شکل ۵- نمودار گویه های مشارکت دانشجویان

باتوجه به نتایج بدست آمده در رابطه با یافته های توصیفی تحقیق مشخص شد.

با توجه به جداول فراوانی بدست آمده در رابطه با سوال جنسیت مشخص شد. (تعداد ۲۰۹ نفر یعنی بیش از ۵۴ درصد پاسخ دهندگان مرد بوده اند. تعداد ۱۷۴ نفر یعنی حدود ۴۵ درصد پاسخ دهندگان نیز زن بوده اند). در رابطه با سوال وضعیت تاهل مشخص شد. (تعداد ۲۴۴ نفر از پاسخ دهندگان مجرد و تعداد ۱۳۹ نفر از آنها متاهل هستند که ۳۶/۳ درصد از حجم نمونه را تشکیل می دهند). در رابطه با سوال سن مشخص شد. (تنها ۳۹ نفر از پاسخ دهندگان در بازه سنی ۱۸ تا ۲۰ قرار دارند. و بیشترین فراوانی مربوط به بازه سنی ۲۱ تا ۲۵ سال است که با ۱۵۷ نفر ۴۱ درصد حجم نمونه را تشکیل می دهند. تعداد ۱۲۵ نفر از افراد پاسخ دهنده ۲۶ تا ۳۰ سال سن دارند و تعداد ۶۲ نفر از پاسخ دهندگان بالای ۳۱ سال سن دارند). در رابطه با سوال سطح تحصیلات مشخص شد. (تعداد ۶۲ نفر از پاسخ دهندگان دارای مدرک تحصیلی کاردانی هستند و بیشترین فراوانی مربوط به پاسخ دهندگانی می باشد که مدرک کارشناسی دارند و با ۲۰۶ نفر حدود ۵۴ درصد از حجم نمونه را تشکیل می دهند. تعداد ۷۹ نفر نیز دارای مدرک کارشناسی ارشد هستند و ۳۶ نفر مدرک دکترا دارند). در رابطه با سوال سطح درآمد مشخص شد. (بیشترین فراوانی مربوط به پاسخ دهندگانی است که درآمد ۵۰۰ تا ۹۰۰ هزار تومان دارند و حدود ۴۲ درصد از حجم نمونه را تشکیل می دهند و تعداد ۱۵۸ نفر یعنی ۴۱/۳ درصد حجم نمونه درآمد یک میلیون و پانصد دارند و تعداد ۶۵ نفر از پاسخ دهندگان درآمد بالای یک میلیون و پانصد دارند).

توصیف نتایج مربوط به متغیر فقر:

این متغیر از ۲ سؤال پنج گزینه‌ای در طیف لیکرت از (خیلی زیاد تا خیلی کم) تشکیل شده است که حداقل بدست آمده برابر با ۱/۰۰، حداکثر برابر با ۵/۰۰، میانگین برابر با ۳/۶۶، انحراف معیار برابر با ۰/۸۲، واریانس برابر با ۰/۶۷، چولگی برابر با ۰-۳۹، کشیدگی برابر با ۰/۱۳-، برای ۳۸۳ پاسخگو به سؤالات می‌باشد.

توصیف نتایج مربوط به متغیر اعتقادات دینی:

این متغیر از ۲ سؤال پنج گزینه‌ای در طیف لیکرت از (خیلی زیاد تا خیلی کم) تشکیل شده است که حداقل بدست آمده برابر با ۱/۰۰، حداکثر برابر با ۵/۰۰، میانگین برابر با ۳/۸۱، انحراف معیار برابر با ۰/۷۹، واریانس برابر با ۰/۶۳، چولگی برابر با ۰-۶۷، کشیدگی برابر با ۰/۳۲، برای ۳۸۳ پاسخگو به سؤالات می‌باشد.

یافته‌های استنباطی

فرضیه کلان شماره ۱:

عوامل زمینه‌ای بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد. برای بررسی این فرضیه از آزمون t مستقل استفاده شده است. در این آزمون فرض H_0 به این صورت تنظیم می‌شود که تفاوت بین میانگین نمره نظرات پاسخگویان معنی دار نیست و H_1 فرض مخالف آن است.

فرضیات خرد شماره ۱:

۱-۲ سطح تحصیلات بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد. مقدار معناداری محاسبه شده، میانگین نمره نظرات پاسخگویان بر اساس سطح تحصیلات در ۴ گروه مختلف، در خصوص هیچ یک از ابعاد پژوهش در سطح خطای ۰.۵٪ دارای تفاوت معنی داری نیست. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد دیدگاه پاسخ دهندگان با تحصیلات والدین بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی، مشابه است.

فرضیه کلان شماره ۲:

عوامل اجتماعی بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد. مقدار همبستگی مشاهده شده در خروجی نرم افزار S.P.S.S بین دو متغیر عوامل اجتماعی و مشارکت دانشجویان برابر ۰/۳۸۵ است که نشان می‌دهد همبستگی بین این دو متغیر مطلوب و قابل قبول است. سطح خطا $\alpha=5\%$ است. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت بین عوامل اجتماعی و مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد و این فرضیه تایید می‌گردد.

فرضیات خرد شماره ۲:

۱-۲- پایگاه اجتماعی بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد. این آزمون در سطح اطمینان ۹۵٪ صورت گرفته است سطح خطا $\alpha=5\%$ است. همچنین آماره آزمون نیز با تقسیم ضریب بتای استاندارد نشده بر خطای استاندارد قابل محاسبه است که عدد $2/962$ به دست می آید که بزرگتر از مقدار بحرانی $1/96$ است. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت بین پایگاه اجتماعی و مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد و این فرضیه تایید می گردد.

۲-۲- تعامل با سازمان ها بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد. این آزمون در سطح اطمینان ۹۵٪ صورت گرفته است سطح خطا $\alpha=5\%$ است. همچنین آماره آزمون نیز با تقسیم ضریب بتای استاندارد نشده بر خطای استاندارد قابل محاسبه است که عدد $4/102$ به دست می آید که بزرگتر از مقدار بحرانی $1/96$ است. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت بین تعامل با سازمان ها و مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد و این فرضیه تایید می گردد.

فرضیه کلان شماره ۳:

عوامل اقتصادی بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد. سطح خطا $\alpha=5\%$ است. همچنین آماره آزمون نیز با تقسیم ضریب بتای استاندارد نشده بر خطای استاندارد قابل محاسبه است که عدد $11/499$ به دست می آید که بزرگتر از مقدار بحرانی $1/96$ است. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت بین عوامل اقتصادی و مشارکت دانشجویان در انتخابات رابطه وجود دارد و این فرضیه تایید می گردد.

فرضیات خرد شماره ۳:

۳-۱- فقر بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد.

سطح خطا $\alpha=5\%$ است. همچنین آماره آزمون نیز با تقسیم ضریب بتای استاندارد نشده بر خطای استاندارد قابل محاسبه است که عدد $2/680$ به دست می آید که بزرگتر از مقدار بحرانی $1/96$ است. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت بین فقر و مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد و این فرضیه تایید می گردد.

۳-۲ درآمد بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد.

میانگین نمره نظرات پاسخگویان بر اساس سطح درآمد والدین در ۳ گروه مختلف، در سطح خطای 5% دارای تفاوت معنی داری نیست. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد دیدگاه پاسخ دهندگان در سطح درآمد مختلف بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی، مشابه است.

فرضیه کلان شماره ۴:

عوامل فرهنگی بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد سطح خطا $\alpha=5\%$ است. همچنین آماره آزمون نیز با تقسیم ضریب بتای استاندارد نشده بر خطای استاندارد قابل محاسبه است که عدد $13/916$ به دست می آید که بزرگتر از مقدار بحرانی $1/96$ است. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت بین عوامل فرهنگی و مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد و این فرضیه تایید می گردد.

فرضیات خرد شماره ۴:

۴-۱- نگرش بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد. سطح خطا $\alpha=5\%$ است. همچنین آماره آزمون نیز با تقسیم ضریب بتای استاندارد نشده بر خطای استاندارد قابل محاسبه است که عدد $7/439$ به دست می آید که بزرگتر از مقدار بحرانی $1/96$ است. که یافته فوق را تایید می کند بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت بین نگرش و مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد و این فرضیه تایید می گردد.

۴-۲- اعتقادات دینی بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد. این آزمون در سطح اطمینان ۹۵٪ صورت گرفته است سطح خطا $\alpha=5\%$ است. همچنین آماره آزمون نیز با تقسیم ضریب بتای استاندارد نشده بر خطای استاندارد قابل محاسبه است که عدد $3/640$ به دست می آید که بزرگتر از مقدار بحرانی $1/96$ است. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت بین اعتقادات دینی و مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی رابطه وجود دارد و این فرضیه تایید می گردد.

نتایج تحقیق

طبق نتایج بدست آمده از فرضیه کلان شماره یک و مولفه های آن به نظر می رسد عوامل زمینه ای در انتخابات مجلس نقش دارد. این نتایج با یافته های دارابی (۱۳۸۸) که نشان داد رفتار انتخاباتی پدیده ای زمان پرورده و مکان پرورده است همسو می باشد.

طبق نتایج بدست آمده از فرضیه خرد شماره یک و مولفه های آن به نظر می رسد که سطح تحصیلات تاثیر زیادی بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس دارد. این نتایج با یافته های غفاری و همکاران (۱۳۹۰) که نشان دادند دانشجویان علوم سیاسی بیش از دانشجویان فنی برای مشارکت سیاسی تحت تاثیر رشته تحصیلی خود بوده اند. به طوری که در گروه علوم سیاسی تاثیر دوستان و خانواده و سپس انگیزه سیاسی و محیط سیاسی تاثیرگذارتر بوده است. همسو می باشد.

طبق نتایج بدست آمده از فرضیه کلان شماره دو و مولفه های آن ب نظر می رسد عوامل اجتماعی بر مشارکت دانشجویان در انتخابات تاثیر معناداری دارد. دانشجویان به عنوان آینده سازان مملکت در تعیین سرنوشت خود و میهن همیشه در صحنه حاضرند. این نتایج با یافته های گلابی و حاجی لو (۱۳۹۱) که نشان دادند خاستگاه اجتماعی و اقتصادی خانواده عضویت و فعالیت فرد در انجمن ها - فعالیت های والدین - تمایل والدین و دوستان فرد به مشارکت در انتخابات همخوان می باشد.

طبق نتایج بدست آمده از فرضیات خرد شماره دو و مولفه های آن بنظر می رسد به عقیده محقق پایگاه اجتماعی دانشجویان در مشارکت در انتخابات مجلس نقش اساسی دارد. این نتایج با یافته های رامشک (۱۳۸۲) که نشان داد گروهها طبقه اجتماعی - تحصیلات و شغل به ترتیب بیشترین تاثیرگذاری را در جامعه مورد مطالعه در انتخابات داشتند همخوان می باشد.

طبق نتایج بدست آمده از فرضیات خرد شماره دو و مولفه های آن بنظر می رسد تعامل با سازمان ها بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس تاثیر معناداری دارد. افرادی که برش زیادی در سطح سازمانی دارند در انتخابات مجلس نقش اساسی را داشته باشند. این نتایج با یافته های لایگی (۲۰۰۱) که نشان داد

داشتن دوستان فعال در امور سیاسی موجب افزایش احتمال مشارکت خود افراد می شود. همخوان می باشد.

طبق نتایج بدست آمده از فرضیه کلان شماره سه و مولفه های آن بنظر می رسد عوامل اقتصادی بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس تاثیر معناداری دارد. این عامل نشان می دهد افراد با تمکن مالی بالا می توانند سرنوشت انتخابات را به نفع خود رقم بزنند. این نتایج با یافته های مایکل راش (۱۳۸۰) که نشان داد مشارکت سیاسی در تمام سطوح بر اساس پایگاه اقتصادی، اجتماعی، تحصیلات، شغل، زمینه ای که مشارکت در آن اتفاق می افتد. همخوان می باشد.

طبق نتایج بدست آمده از فرضیات خرد شماره سه و مولفه های آن بنظر می رسد فقر بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس تاثیر معناداری دارد. در این زمینه می توان بیان داشت فقر تاحدودی در انتخابات مجلس نقش دارد. این نتایج با یافته های موسوی (۱۳۷۷) که نشان داد انجام فعالیت ها واشتغال زایی فرهنگی واجتماعی در مشارکت زنان موثر است همخوان می باشد.

طبق نتایج بدست آمده از فرضیه خرد شماره یک و مولفه های آن بنظر می رسد سطح درآمد بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس شورای اسلامی تاثیر معناداری دارد. به عقیده محقق افرادی که دارای سطح درآمد بالایی قرار دارند می توانند با قدرت مالی خود انتخابات را در تسلط خود در بیاورند. این نتایج با یافته های باور یوسف (۱۳۷۴) که نشان داد متغیرهایی که تاثیر آن بر مشارکت سیاسی بین دانشجویان مورد سنجش قرار گرفته خاستگاه اجتماعی واقتصادی خانواده عضویت وفعالیت فرد در انجمن ها نتایج بدست آمده نشان می دهد متغیر فعالیت فرد در انجمن ها بیشترین تاثیر بر مشارکت سیاسی داشته است. همخوان و می باشد. طبق نتایج بدست آمده از فرضیه کلان شماره چهار و مولفه های آن بنظر می رسد عوامل فرهنگی بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس تاثیر معناداری دارد. که این عامل تاثیر زیادی در روند انتخابات دارد. این نتایج با یافته های مایکل راش (۱۳۸۰) که نشان داد مشارکت سیاسی در تمام سطوح بر اساس پایگاه اقتصادی ، اجتماعی، تحصیلات، شغل، مذهب شخصیت که مشارکت در آن اتفاق می افتد. همخوان می باشد.

طبق نتایج بدست آمده از فرضیات خرد شماره چهار و مولفه های آن بنظر می رسد نگرش بر مشارکت دانشجویان در انتخابات تاثیر معناداری دارد. در این باره می توان بیان کرد نگرش افراد نسبت به انتخابات برگرفته از شرایط و اوضاع آنها دارد که اساسی در روند انتخابات دارد. این نتایج با یافته های گلابی و حاجی لو (۱۳۹۱) که نشان دادند خاستگاه اجتماعی واقتصادی خانواده عضویت وفعالیت فرد در انجمن ها تمایل والدین ودوستان فرد به مشارکت در انتخابات همسو می باشد.

طبق نتایج بدست آمده از فرضیات خرد شماره چهار و مولفه های آن بنظر می رسد اعتقادات دینی بر مشارکت دانشجویان در انتخابات مجلس تاثیر معناداری دارد. این مسئله مشخص کننده این نکته است که

نگرش و اعتقادات دینی افراد تاثیر زیادی در روند سیاسی آنها دارد. این نتایج با یافته های غفاری و همکاران (۱۳۹۰) که نشان دادند دانشجویان علوم سیاسی بیش از دانشجویان فنی برای مشارکت سیاسی تحت تاثیر رشته تحصیلی خود بوده اند همخوان می باشد.

تنگناها محدودیت های تحقیق

- ۱- ابزار به کار رفته در این تحقیق پرسشنامه بود و افراد ممکن است به دلایل مختلف واقعیتها را منعکس نمی کنند. برای رفع این کمبود بهتر بود از مصاحبه و مشاهده یا سایر موارد در صورت امکان استفاده شود
- ۲- عدم پاسخگویی صحیح بعضی از آزمودنی ها به گزینه های خاص و محتاطانه عمل کردن بعضی از افراد برای فاش نکردن وضعیت خود.
- ۳- چنانکه در بعضی موارد چون چند نفر با هم در یک جا نشسته پر می کردند ممکن است آنها تحت تاثیر دوست خود قرار گرفته و پرسشنامه مطابق واقعیت پر نکنند
- ۴- محدودیت بعد در زمینه بعد زمانی بود با توجه به اینکه این تحقیق در سال ۱۳۹۵ انجام شده و ممکن است نگرش افراد در طول زمان تغییر کند.

پیشنهاد های تحقیق

برای برگزاری انتخاباتی پرشور، شناخت موانع ضروری است و باید برای رفع آن، اقدامات لازم صورت گیرد.

- ۱- دانشجویان که می توانند مانع بهره برداری دشمنان شود؛ دشمنان ، مدعی هستند که همه آنها که پای صندوق های رأی حاضر نشده اند، از مخالفان نظامند. از این رو به مسئولین پیشنهاد می گردد برای شرکت در انتخابات چاره اندیشی کنند.
- ۲- پیشنهاد می گردد با توجه به اینکه افراد به یک میزان در فعالیت های سیاسی مشارکت ندارند مسئولین می توانند با برنامه ریزی های اساسی میزان مشارکت سیاسی افراد را مورد سنجش و آن را بهبود ببخشند.
- ۳- طبق نتایج بدست آمده از این تحقیق می توان بیان داشت شرکت در انتخابات، کم هزینه ترین نوع مشارکت سیاسی است از این رو به مسئولین پیشنهاد می گردد به بررسی موانع مشارکت پردازند و چاره اندیشی کنند.
- ۴- می توان بیان داشت با توجه به اینکه انتخابات، فرصتی است برای مردم که نظر خودشان را درباره مدیریت یک دولت ابراز کنند به مسئولین پیشنهاد می گردد با برنامه ریزی به سوی اصلاح و تکامل تدریجی هدایت و رهبری کنند.
- ۵- می توان بیان داشت یکی از مهم ترین کارکردهای انتخابات، انتقال قدرت سیاسی از گروهی به گروه دیگر است. از این رو مسئولین برای بهبود این امر باید چاره اندیشی کنند.

- ۶- می توان بیان داشت با توجه به اینکه انتخابات، زمینه‌هایی برای چرخش نخبگان فراهم می‌سازد. مسئولین از نظریات این قشر در تصمیم‌گیری‌های حکومتی استفاده نمایند.
- ۷- طبق نتایج بدست آمده از این تحقیق می توان بیان داشت برگزاری انتخابات مشارکت‌آمیز و رقابتی، احساس مسئولیت نظام در مقابل خواست‌های جامعه را افزایش می‌دهد
- ۸- می توان بیان داشت انتخابات به عنوان عرصه رقابت گروه‌ها و موجب تقویت گروه‌ها می‌شود. از این رو مسئولین باید صحنه را برای حضور مردم آماده سازند.

راهکارها

- ۱- بالا رفتن آگاهی‌های سیاسی مردم از طریق پخش برنامه‌های آموزشی از صدا و سیما
- ۲- اجرای برنامه‌های دولتی که و اطلاع‌رسانی به موقع دولت به مردم همراه با شفاف‌سازی
- ۳- برگزاری همایش‌های استانی و ملی با حضور احزاب برای بالابردن مشارکت سیاسی
- ۴- برگزاری نشست‌هایی با حضور نخبگان سیاسی و علمی برای شنیدن نظرات آنها
- ۵- برگزاری نشست‌هایی با حضور احزاب و دولت برای رسیدن به تفاهم بیشتر
- ۶- استفاده از چهره‌های شاخص سایر احزاب برای تصدی پست وزارت در بدنه دولت
- ۷- برگزاری همایش ملی صاحب‌نظران احزاب و نخبگان و مردم برای بررسی راه‌های مشارکت سیاسی هر سال قبل از انتخابات
- ۸- راه‌اندازی اتاق‌های فکر در پارکها دانشگاهها و مساجد
- ۹- پخش بروشور و دفترچه‌های حاوی اطلاعات انتخابات برگزاری جلسات توجیهی در دانشگاهها مساجد و سازمانهای غیردولتی به منظور پاسخ‌گویی به سوالات
- ۱۰- دعوت از صاحب‌نظران و افراد سیاسی برای برگزاری کرسی‌های آزاد اندیشی و نقدنظرهارهبرمعظم انقلاب آزاد اندیشی یعنی آزاد فکرکردن آزادانه تصمیم گرفتن فرمایشات مقام رهبری: ۱- شرط لازم برای رشد فرهنگ و علم ۲- به میدان آوردن تمام نخبگان ۳- بلوغ فکری سیاسی دانشجو ۴- ایجاد جریان فکرساز ۵- نوآوری

منابع و ماخذ

- ازکیا مصطفی و غفاری غلامرضا (۱۳۸۴) جامعه‌شناسی توسعه تهران انتشارات کیهان دواس، پیمایش در تحقیقات اجتماعی (۱۳۸۸) ترجمه هوشنگ ناییب، تهران، نشرنی

راش مایکل (۱۳۸۸) جامعه و سیاست : مقدمه ای بر جامعه شناسی ، ترجمه منوچهر صبوری، تهران ، انتشارات سمت

ستوده ، هدایت الله (۱۳۸۵) آسیب شناسی اجتماعی ، تهران، انتشارات آوای نور
ساروخانی، باقر، روشهای تحقیق در علوم اجتماعی (۱۳۸۸) تهران، پژوهشگاه علوم انسانی مطالعات جلد اول
عضدانلوحمید (۱۳۸۸) آشنایی با مفاهیم اساسی جامعه شناسی، تهران، نشر نی
لیپست مارتین ودوز رابرت (۱۳۷۳) جامعه شناسی سیاسی، ترجمه حسین فرجاد، تهران، نشر توس
کوئن بروس (۱۳۸۴) در آمدی بر جامعه شناسی ترجمه منوچهر صبوری، نشر نی
گیدنز آنتونی (۱۳۸۴) جامعه شناسی، ترجمه منوچهر صبوری، نشر نی
نبوی بهروز (۱۳۷۴) روش تحقیق در علوم اجتماعی تهران، ناشر فروردین چاپ شانزدهم

مجلات و فصل نامه

دارابی علی (۱۳۸۸) جامعه شناسی انتخابات و رفتار انتخاباتی
در جمهوری اسلامی ایران (مجله سیاست خارجی) ۳۰۷-۳۴۲
رامشک عطاالله (۱۳۸۲) بررسی جامعه شناختی رفتار انتخاباتی در کهگیلویه و بویر احمد: ۱۹۱-۲۲۶
سید امامی کاووس (۱۳۸۶) مشارکت سیاسی دانشجویان ارزیابی برخی از پیش بینی کننده های سیاسی
پژوهشنامه علوم سیاسی سال دوم شماره ۱
گللابی فاطمه وحاجی لوفتانه (۱۳۹۱) بررسی جامعه شناختی عوامل موثر بر میزان مشارکت سیاسی زنان
(مطالعه موردی استان آذربایجان شرقی دانشگاه تبریز: ۱۷۳-۲۰۰
فر نجات، یوسف جویبار، سوری حسین و محمدی منصور (۱۳۹۲) عوامل اجتماعی اقتصادی موثر بر رفتار
انتخاباتی با تاکید بر انتخابات ریاست جمهوری نهم و دهم مورد مطالعه شهر کرمان مجله دانش سیاسی
وبین المللی : ۱۱۵-۱۳۶
جعفری نخفروزانی مهرداد (۱۳۷۶) بررسی میزان مشارکت سیاسی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد
و عوامل موثر بر آن
غفاری زاهد، بیگی نیا عبدالرضا و تصمیم قطعی اکرم (۱۳۹۰) عوامل موثر بر مشارکت سیاسی دانشجویان
علوم سیاسی و فنی دانشگاه تهران
موسوی طاهر عوامل موثر بر مشارکت سیاسی ۱۳۷۷ دانشگاه علامه طباطبایی

منابع انگلیسی

Barkan ,SE (1999),>>>Race ,Issue engage mented 76-63:(1) 1,Race and society
,> Political participation social networkand,Mcclurg .s.d2001

www.ido.ir(1395/02)

www. Sima news.ir(1395/04)

www.moi.ir(1395/02)

www. Mardom salari.co(1395/02)

www.pch.ir(1395/02)

Abstract

Political participation is considered as one of the major development indicators that in this pathway, students as a part of human capitals can have a determinant role in running the country's affairs by their participation. The aim of this research is sociological reviewing of the effective agents on the rate of students' political participation in the tenth Islamic Parliament elections. Research method is survey and research tool is questionnaire and statistical society of Kerman Unit Islamic Azad University students is a number of 17954 students. Sample size has been 383 people and this research has been conducted by stratified sampling method. Various agents play role in increasing political participation that Lipset, Mylbras and Goyl have mentioned them. the variables that their effect on students' political participation has been measured are as follows: the individual intention to participate, the individual's parents and friends intention to participate, habitat, religious beliefs and economic status that among the variables economic status and education, attitude and religious beliefs have had the highest effect.

Key words: Participation, Political participation of university students, Policy, Elections, Social capital